

ניסויים בהדברת זבובים ברפת בנפורקס גרגירי (2% צירומאזין).

אבי לב, אחים מילצ'ן בע"מ.

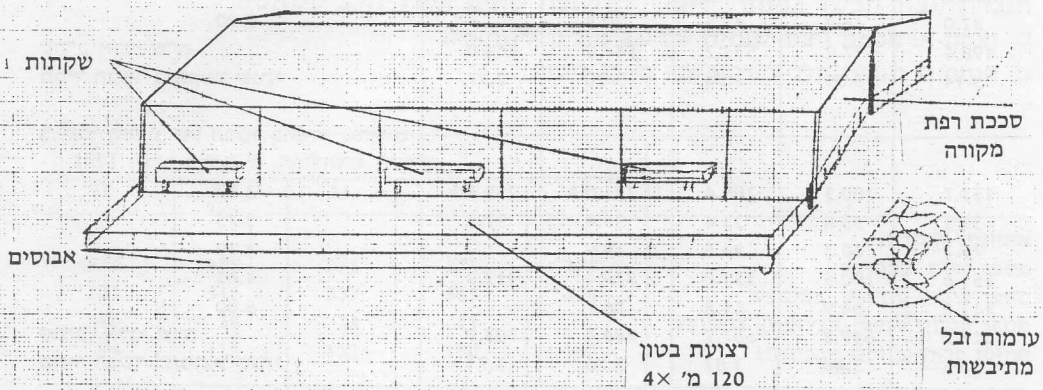
לאחר ששכבת הזבל העליונה מתיבשת ונוצר קרום יבש שלא ניתן לחדור דרכו בריסוס ולהדביר את הרימות. אלה שורצות במיליונים בתוך הערימה, מתגלמות בשכבה היבשה והבוגרים המגיחים מוצאים דרכם אל מבני המגורים והמטבח.

חומרים ושיטות

ניסוי 1 - רפת רמת השופט. במהלך הניסוי פוזר בנפורקס 2% גרגירי במינון של 4 גרם למ"ר ליום (0.08 גרם ח.פ.). השווים בערך ל-5 גרם

מבוא

בסככת רפת מטיפוס "לכיש" שקרקעיתה משופעת מתנקזים המים ויתר הנוזלים אל רצועת בטון ברוחב 4 מ' ובאורך 120 מ' כאורך הסככה. העדר נמצא זמן רב על משטח זה היות ושם נמצאים האיבוסים והשקתות. כל אלה גורמים לזבל רטוב מאד על רצועת הבטון, שאותו מפנים אחת ליומיים במגרדת מכנית (סקרייפר) אל ערימת יבוש. ערימה זו משמשת מקום דגירה אידיאלי לזבובי הבית ומהווה מקור זבובים לכל הישוב (ציור 1). הבעיה מחריפה

ציור 1. תיאור כללי של סככת "לכיש".

הגרגירים על הזבל שעל משטח הבטון תמיד יום לפני פעולת הגריפה.

במשך הניסוי נעשו בדיקות לנוכחות רימות וביצים בערימה על ידי פינוי הקרום היבש, והערכת מספר הרימות השורצות תחתיו.

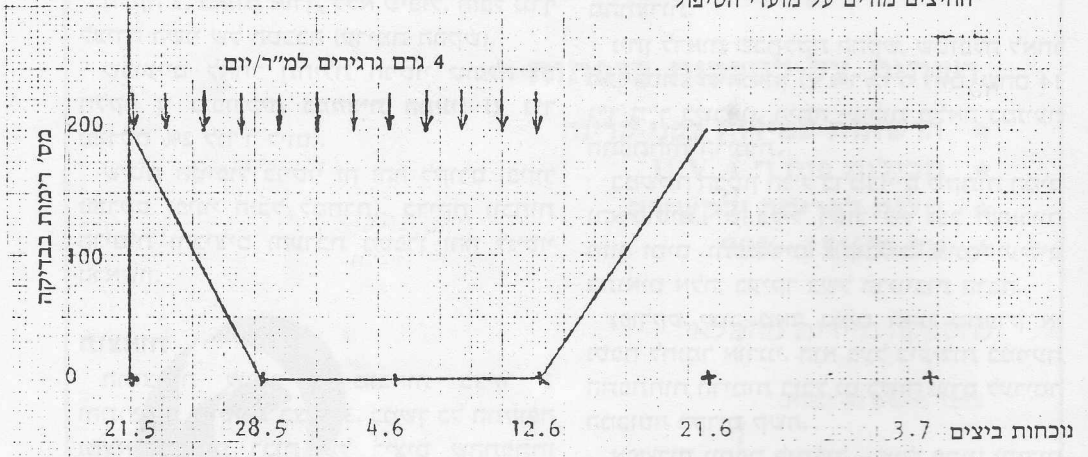
ניסוי 2 - רפת רנדים. בסככת רפת מסוג "לכיש" חולקה רצועת הבטון ברוחב 4 מ"ר שלאורך האיבוסים ל-2 חלקות:

חלקה 1, באורך 60 מ' טופלה בנפורקס 2% גרגירי במינון 4 גר/מ"ר ליום והזבל שעליה נגרף

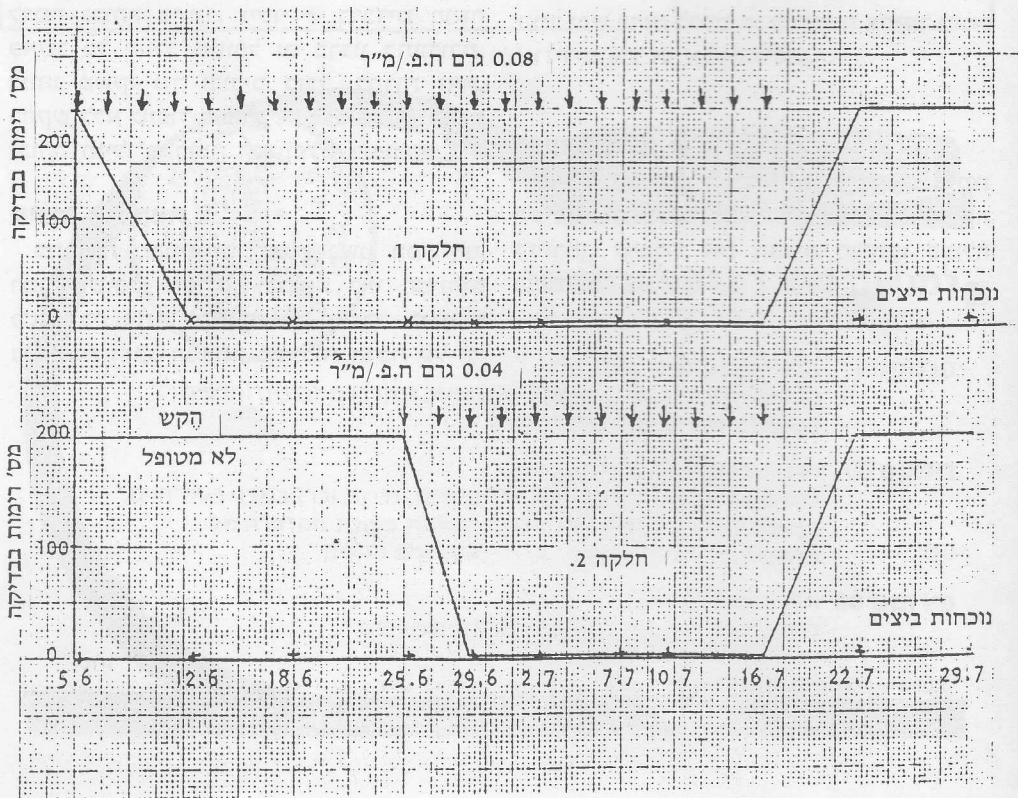
חומר פעיל למע"ק זבל מצטבר (5 חלקי מליון). הכמות המפוזרת נקבעה ע"פ מספר הימים בין פינוי לפינוי. הפיזור נעשה ביד או במפזרת מיוחדת לפיזור גרגירים, חצי יום או יום לפני פינוי הזבל במגרדת. התכשיר שהתמוסס התערבב בזבל על ידי דריכת הפרות ובעיקר על ידי גריפת המגרדת לערימה. כך הכילה כל כמות זבל שהגיעה לערימה ריכוז מתאים למניעת התפתחות רימות וזבובים.

לפני תחילת הניסוי פונתה מהשטח ערימת הזבל השורצת רימות. במהלך הניסוי פוזרו

ציור 2. השפעת טיפולי נפורקס על הדברת רימות זבוב הבית ברפת קיבוץ רמת השופט.*
 *החיצים מורים על מועדי הטיפול

ציור 3. השפעת טיפולי נפורקס על היווצרות רימות בזבל רפתות בקיבוץ רבדים.*
 *החיצים מורים על מועדי הטיפול

פיזור נפורקס לפני כל פעולת פינוי זבל מהחצרות.

ניתן לראות שבחלקת ההקש, שטופלה לאחר מכן במחצית המינן (2 ג"ר/מ"ר ליום, שהם 14 ג"ר/מ"ר בשבוע), היתה יעילות מלאה במניעת התפתחות הרימות.

במשטח הבטון הנ"ל בו מצויים שקתות המים והאיבוסים, יש בליל רטוב של זבל ושאריות מזון ומים ותכשירים מקובלים אינם יעילים בתנאים אלה, בעיקר בשל הרטיבות הרבה.

נפורקס יציב מאד במים ואינו מתפרק או נספח לחומר אורגני. הוא פעל ביעילות במניעת התפתחות הרימות בזבל גם כשזה נערם לערימה המכוסה בקרום קשה.

אפשרות נוספת לטיפול – אולי פחות יסודית אך יותר קלה: לפזר את גרגירי הנפורקס (או לרססו) על הערימה מיד לאחר היווצרותה עם גריפת הזבל מחצר הרפת.

על זבל רטוב מאד אפשר לפזר גרגירים. זבל יותר יבש כדאי לרסס או להשקות בחומר מומס (גרגירים 2% או אבקה 50%).

הבעת תודה

ברצוני להודות לתברואנים ולרפתנים ברמת השופט וברבדים ובעיקר למדביר צביקה קייזרמן, שעודרו את הבעיה ושיתפו פעולה בניסויים.

לצד אחד של הסככה לערימה.

חלקה 2, באותו אורך, ללא טיפול. הזבל נגרף לצידה השני של הסככה (ערימת ההקש).

שבועיים לאחר תחילת הניסוי טופלה גם חלקה זו בנפורקס, במחצית המינן (2 ג"ר נפורקס 2% למ"ר ליום).

שיטת הטיפול בניסוי זה זהה לקודם (פיזור נפורקס ופינוי הזבל למחרת). בדיקת נוכחות הרימות והביצים והערכת מספרן זהה לניסוי הראשון.

תוצאות

התוצאות לניסוי 1 מובאות בצירוף 2 והתוצאות לניסוי 2 בצירוף 3. במשך כל התקופה נמצאו כמויות רבות של ביצים שהתפתחו לרימות רק בערימת ההקש. הרימות הפסיקו להתפתח לאחר תחילת פיזור הנפורקס במחצית המינן.

עם הפסקת הטיפולים עלתה שוב הנגיעות לרמה גבוהה ביותר. ניסוי 2 ברבדים נעשה כאשר כל העדר מטופל גם ברבון בתערובת, כנוהג משקי נגד זבובים בזבל. למרות זאת, בהקש ללא טיפול בנפורקס היתה כמות זבובים גבוהה ואילו בערימה המטופלת בנפורקס היה

סיכום ומסקנות

כתוצאה מהניסויים האלה בשני המשקים, רמת השופט ורבדים, ובדיקת שני המינונים נראה כי ניתן להתגבר על מטרד הזבובים בערימות הזבל המפונה מסככות הרפת על ידי